

*Bestaans**ON**zekerheid*

❖ *BestaansONzekerheid in de wereld*

De wereld staat in brand. De situatie in Gaza breekt vele harten en ook onze lokale fractie hoopt, wenst, schreeuwt om vrede terwijl **polarisatie** helaas de boventoon voert. Wij spreken als politici vanavond over onze begroting, terwijl ons hoofd en hart op dit moment bij de getroffen mensen in Gaza en Israël is, wiens bestaan nu letterlijk onzeker is. We horen graag van onze voorzitter hoe zij hiernaar kijkt.

Terug naar het hier en nu. Onze fractie begint deze programmabegroting met een woord van dank aan het college en onze ambtelijke organisatie voor de goed leesbare stukken en de informatie tijdens het vragenuur. Wij waarderen jullie inzet enorm!

❖ *BestaansONzekerheid in Haarlemmermeer*

BestaansONzekerheid bestaat uit **onvoldoende en onvoorspelbaar** inkomen, stress bij het kiezen tussen boodschappen, **onverwachte** uitgaven of het betalen van de huur. Geen betaalbare woning kunnen vinden (passend bij het inkomen), **ontoegankelijkheid** van onderwijs en zorg.

BestaansONzekerheid is het moderne woord voor armoede.

In 2024 zullen bijna een miljoen mensen in Nederland in armoede leven. Daar zitten meer dan 220 duizend kinderen bij. 'De helft van de mensen in **BestaansONzekerheid** komt per maand meer dan **167 euro tekort** voor essentiële zaken zoals wonen, kleding en eten.

Mede op aandringen van HAP zien wij concrete acties vanuit onze gemeente om de meest kwetsbare inwoners te ondersteunen.

- Wij horen graag of deze acties al leiden tot meer gebruik van de bestaande Bereken Uw Recht (BUR)-regelingen door inwoners die leven in **BestaansONzekerheid**.

BestaansONzekerheid wordt door beslissingen uit Den Haag versterkt. De klok van het lerend vermogen van de Rijksoverheid staat stil en de traagheid blijft tenenkrommend. Maar zwaar financieel onweer voorspellen, voor de jaarschijven 2026 en 2027, lukt hun wel.

Mijn fractie roept het college op het advies van de VNG op te volgen:

1. Zorg voor een sluitende begroting voor 2024-2025;
2. Baseer deze begroting op de huidige taken, de **noodzakelijke** investeringen, inflatie, stijgende rente, afspraken uit het coalitieakkoord en een schatting van meevallers en tegenvallers;
3. Maak de tekorten zichtbaar voor 2026 en 2027.

Als wij het VNG-advies volgen en de december en mei circulaires laten ook 25% voordeel zien, dan kom je uit op een tekort van ongeveer 5 miljoen. Veel geld, maar op een totale begroting van € 500 miljoen is dat 1% en daarmee **verwaarloosbaar**. Nog een proces van ombuigingen én de maatschappelijke onrust die dat met zich meebrengt is wat HAP betreft niet nodig.

- Wat HAP betreft zorgen we dat de **BestaansONzekerheid** voor de laagste inkomend niet nog erger wordt.
- Wat HAP betreft gaan wij het maatschappelijk middenveld niet voor de tweede keer aantasten.

Geen bezuinigingen dus. Wij stellen het college en onze collega's voor om de jaarschijven 2026 en 2027 in te boeken met een **negatieve bandbreedte** van 5 miljoen en horen graag een reactie op onze bespiegeling.

❖ *Onuitvoerbare taken*

De Rijksoverheid presteert het keer op keer om gemeenten voor **10 Euro aan extra taken te geven en maar 6 Euro mee te geven voor de uitvoering**. U kent onze motie '**Geen Haagse knaken-Geen Haagse taken**'. Wij horen graag van het college wat er concreet is gedaan om hier invulling aan te geven.

Als wij in de kranten lezen over woningbouw ambities dan lijkt het wel een sprookjesveiling. Woondeal van **900 duizend** nieuwbouwwoningen in **2030, gevolgd door** 1 miljoen woningen extra na **2030**. Het kan niet op! Wat HAP betreft is het een teleurstelling dat Den Haag hier maar voor 1/3 financiën beschikbaar stelt! In Haarlemmermeer zijn we trots op het altijd realistisch begroten, laten we dan ook met deze vergezichten uit Den Haag realistisch gaan kijken naar onze investeringsagenda. **Durf te zeggen:**

- We gaan dan ook 1/3 van de woningopgave realiseren. Niet omdat wij geen ambitie hebben maar omdat wij met de beschikbaar gestelde middelen maar 1/3 van onze ambitie waar kunnen maken. Benieuwd hoe het college en de collega's hierover denken?

❖ *Onzekere Woningbouw*

Als de woningbouw op slot zit, moet je een plan B hebben. Voor HAP is **plan B:** We gaan de focus verleggen van langlopende **nieuwbouwplannen** naar vlotte **transformatie van panden naar woningen**. **Projecten oppakken waar** we kleinschalig kunnen inbreien in onze dorpskernen. We gaan een 'straatje erbij' creëren aan de randen van dorpskernen om een groot deel van de woningnood op te lossen en te spreiden over heel Haarlemmermeer. Want woningnood is er niet alleen in Hoofddorp.

- We zouden graag van het college willen weten hoeveel leegstand er is van objecten/panden in Haarlemmermeer? Dit mag uiteraard schriftelijk;
- Aansluitend de vraag: hoe staat het met de prioritering van de woningbouwprojecten in Haarlemmermeer?

❖ *Ondersteun kwetsbare groepen*

BestaansONzekerheid voor kwetsbare groepen vraagt extra aandacht. De recente speeddate met vrijwilligers van de BGH toont aan dat vakinhoudelijke expertise noodzakelijk is binnen de gemeentelijke organisatie.

- Wij horen graag van het college hoe zij denkt oplossingen voor mensen met een beperking te verankeren, van beleid tot en met de uitvoering?
- Wij willen daarvoor **de motie** 'Samen beter' raadsbreed indienen.

❖ *Maak plaats voor bestaansZEKERheid*

Ik ga afronden, met een aantal schoten voor de boeg. Ruimtelijke Ordening is in onze gemeente een belangrijke portefeuille. Er is altijd een spanningsveld tussen ambitie-economie en regels en inzagetermijnen.

- HAP dient daarvoor de motie **"Wie een aanvraag heeft gedaan, wil niet voor de rechter komen te staan"** in.
- HAP kondigt ook een motie aan om ontwikkelingen te versnellen in Rijsenhout en daarvoor een **projectwethouder** aan te wijzen.
- College, hoe gaat het met de gedupeerden van het toeslagenschandaal die in onze gemeente wonen? Deze mensen gaan al zo lang gebukt onder falend Haags beleid en Haagse bureaucratie, nemen wij dan als gemeente wel verantwoordelijkheid voor onze eigen inwoners? Hoe gaan wij deze 417 mensen helpen om hun leven weer op te pakken en de **bestaansONzekerheid** plaats te laten maken voor **bestaansZEKERheid**?

Tot zover.
